

Då efter utfärdandet af den ofvan anförda nådiga kungörelsen den 2 december 1892 hinder ej synes möta för rust- och rothållarne att fritt förfoga öfver vederbörliga soldattorp vare sig genom försäljning eller genom deras tillgodogörande på annat sätt, men då hos vissa myndigheter tvekan uti förevarande afseende yppat sig, får jag, för att undanrödja de olägenheter, som häraf uppstå för rust- och rotehållare och för åstadkommande af ett uttryckligt stadgande i ämnet hemställa,

att Riksdagen måtte för sin del besluta, att rust- och rothållarne ega att, med oförkränt eganderätt, fritt förfoga öfver de soldattorp, som på grund af kongl. kungörelsen den 2 december 1892 icke äro till soldater upplåtna.

Stockholm den 27 januari 1898.

Oskar Erickson.

N:o 112.

Af herr **J. E. Olsson** i Skiftinge, om *skrifvelse till Kongl Maj:t i fråga om rust- och rotehålllets sättande på vakans m. m.*

Då vid 1892 års urtima riksdag beslöts värnpligtens utsträckande, grundskatternas afskrifvande och roteringsbesvärets ersättande af statsmedel, var dermed meningen att rotehållaren skulle efter öfvergångstidens utgång få full ersättning för rotehålllets effektiva utgörande.

Att de värden, som äro åsatte detta onus, äro mycket för låga, och den lindring, som hittills utbetalts, icke motsvarat kostnaderna har vid riksdagen förut anmärkts.

Flere skäl förefinnas för de yrkanden, att staten bör öfvertaga rust- och rotehållet, och äro bland andra dels den låga värderingen, hvilket gör, att rotehallaren icke får eller kommer att få full ersättning för dess effektiva utgörande i särskildt, det län jag tillhör, Södermanland, der värderingen är den lägsta, då grannlänen hafva högre ersättning och enligt mitt förmenande roteringen icke är mera betungande hos dem; dels ock regementsmötenas hållande på eftersommaren under brådaste skördetiden, då rotehallarne icke allenast gå miste om den hjälp, de förr mot betalning till soldaten hade af honom, utan rotehallaren måste nu äfven berga soldatens vid torpet varande skörd och beså hans åkrar; samt dels att den minsta delen af rikets jord är betungad med effektiv rotering, då den öfriga, större delen samt städerna äro endera alldeles fria eller erlägga vakansafgifter.

En afsevärd oegentlighet anser jag förefinnas vid utbetalningen af rotelindringen, att densamma utbetalas ensamt till hufvudrotehallaren, ehuru strörotarne få utgöra lika skyldigheter, hvilket gör att strörotarne, som på många ställen äro boende långt från hufvudroten, få hafva resor och besvär för utfående af sin del. Mången gång inträffar äfven, att hufvudrotehallaren tycker sig gerna kunna behålla det hela och derigenom ströroten har stora svårigheter att utfå sin rätt; detta senare torde jag möjligen återkomma till.

Då frågan var å bane sistlidne riksdag, gjordes den invändningen mot framställningarna, att man skulle låta sig nöja och afvakta de kommande värderingarna; å motsidan deremot, att frågan skulle ofta återkomma, intilldess Riksdagen beslutade någon framställning i frågan. Då jag omfattar det senare uttalandet, får jag på ofvan framställda skäl vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte i skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t tackes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag om rust- och rotehållets försättande på vakans i mån af nuvarande manskapets afgång samt statens öfvertagande af rustning och rotering.

Stockholm den 26 januari 1898.

J. E. Olsson.